

ALAJÄRVEN KAUPUNGIN KULTTUURIKASVATUS- SUUNNITELMA

SIVISTYSOIMI JA ELINVOIMATOIMI

1 SISÄLLYS

2	Miksi kulttuurikasvatusta?	4
2.1	Kulttuurikasvatuksen merkitys lapselle ja nuorelle	4
2.2	Kuntien kulttuuritoimintalaki	4
2.2.1	Käytäntö	5
2.3	Taide ja kulttuuri kaupunkistrategiassa	6
2.4	Kulttuurikasvatus Alajärven perusopetuksen opetussuunnitelmassa	6
2.5	Miksi kulttuurikasvatussuunnitelma?	6
3	Kulttuuritarjonta lapsille ja nuorille	7
3.1	Kirjastopalvelut	7
3.2	Alajärven museopalvelut	8
3.3	Alajärven musiikkiopisto	8
3.4	Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto	8
3.5	Kolmas sektori	9
4	Kulttuurikasvatussuunnitelman sisältö	10
5	Kulttuuripolku varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen	10
6	Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamisen edellytykset	12
7	Lähteet	13

2 MIKSI KULTTUURIKASVATUSTA?

2.1 KULTTUURIKASVATUKSEN MERKITYS LAPSELLE JA NUORELLE

Kulttuurikasvatussuunnitelma on suunnitelma, missä listataan kunnan kulttuuri- ja taideohjelmat kouluille ja varhaiskasvatukselle. Tällä tavalla taataan, että joka oppilas saa minimiosuuden kulttuuria ja taidetta varhaiskasvatuksen, peruskoulun ja lukion aikana. Suunnitelma takaa tasavertaisuuden sekä oppilaille että kouluille.

Tämä suunnitelma on minimi, mikään ei estä varhaiskasvatusta ja kouluja tekemään paljon enemmän kulttuurin ja taiteen saralla.

Kulttuurikasvatussuunnitelma tekee kulttuurikasvatuksesta koordinoitua ja ennakoitavaa ja vakiinnuttaa kulttuuri- ja taidesisältöjä varhaiskasvatuksen yksiköiden ja koulujen arkeen. Se tarjoaa valmiita verkostoja monialaisten oppimiskokonaisuuksien rakentamiseen sekä laaja-alaisten osaamisalueiden ja ilmiölähtöisen oppimisen toteuttamiseen.

Tämä suunnitelma perustuu paikallisten opetus- ja kulttuuritoimijoiden yhteistyöhön. Tällöin kunnan oma kulttuurikasvatussuunnitelma tukee taide- ja kulttuurikokemusten tasa-arvoista saavutettavuutta. Kouluaikaan toteutettava kulttuurikasvatus ja taidelaitosvierailut ovat maksuttomia ja tavoittavat koko ikäluokan. Paikallinen kulttuurikasvatussuunnitelma lisää myös paikallisen kulttuuritarjonnan tunnettuutta ja käyttöä ja madaltaa lasten ja nuorten kynnystä aloittaa taideharrastus ja käydä vapaa-ajalla enemmän kirjastossa ja taidenäyttelyissä. Varhaisella lukuharrastuksen aloituksella on positiivisia vaikutuksia koko elämään. Kulttuuriperintö- ja museokohteissa vierailemalla lapset ja nuoret oppivat kohtaamaan erilaisuutta ja heille kehittyy kulttuuri-identiteetti.

2.2 KUNTIEN KULTTUURITOIMINTALAKI

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta päivitettiin vuonna 2019. Lain tavoitteena on (§2):

- 1) tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen;
- 2) edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen;
- 3) vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin;
- 4) luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina ovat demokratia, asukaslähtöisyys, tasa-arvo, kestävä kehitys sekä kulttuurinen moninaisuus ja vuoropuhelu.

Kunnallinen kulttuurikasvatussuunnitelma tukee kuntien kulttuuritoimintalain toteutumista erityisesti kohdan 2. osalta, eli se edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen kokemiseen kaikille peruskoulun oppilaille. Toki se myös kohdan 1. tavoin tukee lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua

taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Pysyvänä toimintana kulttuurikasvatussuunnitelmalla on merkitystä myös kohtaan 4. eli se parantaa mm. kulttuuri- ja taidealan ammattilaisten työllistymistä alueella ja lisää taidelaitosten kävijämääriä.

Kuntien kulttuuritoimintalain mukaan (§3) kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa.

Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kunnan tulee 1 momentin mukaisia tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Kunnan tulee kulttuuritoimintaa järjestäessään ottaa huomioon toiminta, joka perustuu yleisistä kirjastoista annettuun lakiin (1492/2016), taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin (633/1998), museolakiin (729/1992), teatteri- ja orkesterilakiin (730/1992) ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998).

Alajärven kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma edistää ennen kaikkea kulttuurin ja taiteen saavutettavuutta kaikille perusopetuksessa oleville lapsille ja nuorille. Tarjoamalla monipuolisen poikkileikkauksen eri taidelajeista kulttuurikasvatussuunnitelma myös edistää kulttuurin ja taiteen harrastustoimintaa alueella ja kannustaa lapsia ja nuoria tavoitteellisen taideharrastuksen, esimerkiksi taiteen perusopetuksen piiriin. Oman kulttuuriperintöön ja kotiseudun historiaan tutustuminen on myös tärkeä osa kulttuurikasvatussuunnitelmaa.

2.2.1 Käytäntö

Alajärven kaupungin organisaatiossa kulttuuripalveluja tuottavat sekä sivistys- että elinvoimalautakunta. Sivistyslautakunnan palveluja ovat varhaiskasvatuksen ja opetustoimen lisäksi musiikkiopisto, kansalaisopisto ja kirjastotoimi. Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimivat liikunta- ja vapaa-aika- sekä museotoimi. Kun kulttuurikasvatussuunnitelma on hyväksytty, on kaikilla vastuu katsoa, että suunnitelmaa toteutetaan. Varhaiskasvatuksen ja sivistyksen yksiköillä on vastuu sisällyttää ohjelmat suunnitelmiinsa ja toteuttaa kulttuurikasvatussuunnitelmaa taulukon mukaan. Kulttuuri- ja taideyksiköillä ja tekijöillä on vastuu tuottaa sovittu ohjelma ja tarjota se päiväkodeille ja kouluille sovitun mukaan.

Tätä suunnitelmaa tarkastetaan kahden vuoden välein ja se hyväksytään sekä sivistys- että elinvoimalautakunnassa.

Kulttuurikasvatussuunnitelman yhteyshenkilönä toimii museosihteeri yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän kanssa.

2.3 TAIDE JA KULTTUURI KAUPUNKISTRATEGIASSA

Alajärven kaupunkistrategiassa ”Aitoa elämää aaltojen keskellä” (2026–2028) on yhtenä strategisena päämääränä hyvinvoiva ja osaava kuntalainen.

2.4 KULTTUURIKASVATUS ALAJÄRVEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMASSA

Perusopetuksen opetussuunnitelma päivitettiin valtakunnallisesti vuonna 2016. Alajärven sivistyslautakunnan perusopetuksen opetussuunnitelma pohjautuu maakunnallisiin koulutyön arvoihin, joita ovat oppiminen, tunteminen, toimiminen ja iloitseminen yhdessä. Perusopetuksen arvopohjaa täydentävät lisäksi kaupungin arvot, joita ovat yhteisöllisyys, vastuullisuus, turvallisuus, uudistumiskyky ja yrittäjämystisyys.

Perusopetuksen opetussuunnitelman tehtävänä on mm. tukea oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä, siirtää kulttuuriperintöä sukupolvelta toiselle ja luoda uutta kulttuuria. Opetussuunnitelmassa kulttuurikasvatus korostuu myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteissa (L2: kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu). Taidekasvatus toteutuu joltain osin siis jo perusopetuksen sisällä, mutta kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteuttamalla maksimoidaan näiden tavoitteiden toteutuminen alueellisen tasapuolisuuden nimissä. Perusopetuksen resurssit erillisten taidesisältöjen hankkimiseksi kouluun (esim. taidealan ammattilaisten esitykset tai työpajat) ovat hyvin rajalliset.

Koulukirjastotoiminta on kirjattu perusopetuksen opetussuunnitelmaan kohtaan *5.4 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta*. Tavoitteena on, että jatkossa myös kulttuurikasvatussuunnitelma mainitaan opetussuunnitelmaa täydentävänä suunnitelmana.

2.5 MIKSI KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA?

Kulttuurikasvatussuunnitelma on työkalu kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatuksen toteuttamiseen kunnassa osana opetusta. Se laaditaan ja sitä toteutetaan koulujen ja kulttuurialan toimijoiden yhteistyönä. Se pohjaa kunnan omaan kulttuuritarjontaan ja kulttuuriperintöön sekä lasten ja nuorten omaehtoiseen toimintaan. Kulttuurikasvatussuunnitelma tekee koulujen kulttuurikasvatustyöstä tavoitteellista. Samalla se takaa kaikille oppilaille samat osallistumisen mahdollisuudet. Noin kolmasosassa Suomen kunnista on oma kulttuurikasvatussuunnitelma, ja joissain kunnissa se on jo vakiintunut tapa tehdä lastenkulttuurityötä. (kulttuurikasvatussuunnitelma.fi)

Kulttuurikasvatussuunnitelma on siis opetussuunnitelmaa täydentävä suunnitelma siitä, kuinka lapsia ja nuoria tutustetaan paikalliseen kulttuuriin ja oman kunnan kulttuurikohteisiin. Tarkoituksena on taata jokaiselle alajärveläiselle peruskouluikäiselle lapselle ja nuorelle se vähimmäismäärä kulttuuria, mikä jokaisen lapsen tulisi saada kokea koulupolkinsa aikana. Kun toiminnasta on laadittu lukuvuosittain

etenevä suunnitelma ja sille on määritelty omat vastuutahot, taataan toiminnan suunnitelmallisuus ja jatkuvuus.

3 KULTTUURITARJONTA LAPSILLE JA NUORILLE

3.1 KIRJASTOPALVELUT

Alajärven kaupunginkirjasto tarjoaa kouluille ja päiväkodeille erilaisia palveluja ja yhteistyömuotoja. Lukemisen edistämistä toteutetaan esimerkiksi kirjavinkkauksen, lukudiplomien ja lukuhaasteiden kautta. Kirjavinkkauksia pyritään järjestämään mahdollisimman monille luokka-asteille kirjastojen tiloissa tai kouluilla. Myös kirjastonkäytönopastusta, tiedonhakukoulutusta ja mediakasvatusta toteutetaan pyynnöstä. Koululuokat ovat aina tervetulleita kirjastokäynneille. Kirjastoauto pysähtyy kaikilla kouluilla ja päiväkodeilla tarjoten laajan kirjakokoelman lähipalveluna suoraan kouluille.

Koulujen ja kirjaston yhteistyön pääkohtia:

1. Kirjastonkäytön ja tiedonhankinnan opetus
 - ja 7. luokkalaisille järjestetään vuosittain kirjastonkäytön opetusta (tarvittaessa myös muille luokka-asteille)
2. Lainaushpalvelut ja luokkakäynnit kirjastossa
 - luokat ovat aina tervetulleita kirjastoon, käynnit myös aukioloaikojen ulkopuolella mahdollisia
 - jos luokkakäynneille halutaan opastusta, on hyvä ottaa kirjastoon yhteyttä etukäteen
3. Kirjastoauton palvelut
 - auto käy kaikilla kouluilla ja päiväkodeilla
4. Lukemisharrastusta tukevat yhteistyömuodot
 - satutuokiot
 - teemapaketit (valikoima kirjoja tietyistä aiheista esim. opettajan toivomuksen mukaan)
 - valmiit kirjakassit kirjastoauton välityksellä
 - lukemistosarjat (monta kappaletta samaa kirjaa koko luokan luettavaksi)
 - kirjailijavierailut ja teemapäivät (esim. satupäivä)
 - kirjavinkkaus
 - lukudiplomi
 - erilaiset lukuhaasteet
5. Muut yhteistyömuodot
 - kouluilla on halutessaan mahdollisuus järjestää oppilastöiden näyttelyjä kirjastossa
 - kouluilla on halutessaan mahdollisuus järjestää koululaisten esityksiä kirjastossa (esim. pienet näytelmät tai vuoropuhelut satutunnilla)
 - kirjaston hankerahoilla toteuttamat projektit

3.2 ALAJÄRVEN MUSEOPALVELUT

Etelä-Pohjanmaan taidemuseo Nelimarkka-museo (1964-) järjestää museolain tarkoittamaa taidemuseotoimintaa sekä edistää kulttuuri- ja taideperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla, säilyttämällä ja hoitamalla taidevarallisuutta tuleville sukupolville. Museo toimii elämyksiä ja tietoa tuottavana taidelaitoksena, harjoittaa näyttely-, julkaisu-, taidekasvatus- ja residenssitoimintaa sekä tekee kokoelmiin ja toimialaansa kohdistuvaa dokumentointityötä ja tutkimusta.

Nelimarkka-museo toimii koko Etelä-Pohjanmaan maakunnan taiteen ja visuaalisen kulttuurin vastuumuseona. Museopalvelut tuotetaan Alajärvellä Nelimarkka-museossa, Villa Nelimarkassa ja Villa Väinölässä.

Nelimarkka-museo edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta tarjoamalla kaikille Etelä-Pohjanmaan alueen kouluille opastettuja kierroksia vaihteleviin taidenäyttelyihin. Lisäksi Nelimarkka-museo tarjoaa näyttelyihin liittyviä työpajoja, jotka syventävät näyttelykokemusta. Museorakennuksen sijaan työpajat järjestetään erikseen sovitussa tiloissa: Alajärven kirjastolla tai muissa väistötiloissa.

Opastukset ovat kouluille maksuttomia, työpajoista peritään maksu. Nelimarkka-Rahasto sr. korvaa alueen kouluille museolle suunnatusta näyttelyvierailusta aiheutuvat matkakustannukset.

Alle 18-vuotiaille on aina vapaa pääsy taidemuseoon.

Nelimarkka-museo tiedottaa kouluille ajankohtaisista näyttelyistä ja tarjolla olevista palveluista sekä mahdollisista muutoksista.

3.3 ALAJÄRVEN MUSIIKKIOPISTO

Alajärven musiikkiopisto toimii Alajärven ja Soinin alueella ja tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikin perusopinnoissa ja musiikin syventävissä opinnoissa lisäksi on varhaisiän musiikkikasvatusta.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Perhemusa on perhekohtainen musiikkitunti, jossa pyritään kehittämään ja vahvistamaan jokaisen omaa luovuutta musiikin keinoin. Perhemusassa voi lasten ja nuorten lisäksi olla heidän aikuisia perheenjäseniään. Perusopinnojen tarkoituksena on innostaa oppilasta musiikin tavoitteelliseen opiskeluun ja musiikillisten taitojen pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Alajärven Musiikkiopistossa annetaan opetusta kaikissa tavallisimmissa soittimissa ja laulussa. Opintoihin ei ole pääsykoetta, vaan niihin ilmoittaudutaan keväisin musiikkiopiston sähköisen järjestelmän kautta. Musiikkiopisto järjestää kaikille avoimia konsertteja ja musiikkitapahtumia.

3.4 JÄRVI-POHJANMAAN KANSALAIPOISTO

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto on Alajärven kaupungin hallinnoima kansalaisopisto, joka toimii Alajärven, Soinin ja Vimpelin alueella. Opiston toiminnan tarkoituksena on vapaan sivistystyön lain mukaisesti edistää elinikäisen oppimisen kautta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston opinto-ohjelmassa on laaja kattaus kursseja eri taiteenaloilta. Lapset ja nuoret voivat osallistua opintoihin yksin tai joillakin erikseen mainituilla kursseilla huoltajan kanssa. Opinto-ohjelma vaihtuu lukuvuosittain. Kansalaisopiston kurssimuotoiset opinnot ovat pääsääntöisesti maksullisia.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto toteuttaa perusopetuksen yleisen oppimäärän opetuksen järjestämisen kuvataiteesta kuvataidekoulu Eerossa. Kuvataidekoulun toiminta on suunnattu lapsille ja nuorille (5-18-vuotiaat). Opetusryhmät muodostetaan ikäkausittain siten, että 5-6 -vuotiaat kokoontuvat valmentavan opetuksen ryhmissä, 7-9 -vuotiaat perusopetus I -ryhmissä, 10–12 -vuotiaat perusopetus II -ryhmissä ja yli 12 -vuotiaat työpajoissa.

3.5 KOLMAS SEKTORI

Kulttuuriyhdistykset ja muut kolmannen sektorin toimijat ovat yhteistyössä toteuttamassa kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Myös alueen reserviläis- ja perinneyhdistyksillä on suuri rooli mm. isänmaallisten juhlien ja seppelleenlaskujen järjestelyissä.

4 KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Alajärven esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteena on tarjota kaikille oppilaille peruskoulun aikana kattava poikkileikkaus eri taidelajeista.

Suunnitelma tukee varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmia sekä vahvistaa lasten luovuutta, kulttuurista osaamista ja osallisuutta. Jokaiselle vuosiluokalla on oma teema, jonka pohjalta kulttuurikasvatusta tarjotaan oppilaiden ikä- ja kehityskausi huomioon ottaen. Jokaisella teemalla on nimetty vastuutaho, joka toimii tiiviissä yhteistyössä koulujen kanssa sisältöjen toteuttamisessa.

5 KULTTUURIPOLKU VARHAISKASVATUKSESTA LUKIOKOULUTUKSEEN

Varhaiskasvatus

Taidemuoto	Toiminta	Yhteistyötaho
Alle 3 -vuotiaat Kirjallisuus, sana- ja ympäristötaide	Monipuolinen tutustuminen kirjoihin, loruihin, lauluihin ja musiikkiin sekä niiden kokemista yhdessä – lukien, kuunnellen ja katsellen. Kuvataiteen eri muodot kuten väreillä ja kynillä taiteilu. Satutuokiot, nukketeatteri ja erilaiset esitykset. Juhlat ja liputuspäivät tutustuttavat suomalaisiin perinteisiin ikätasoisesti.	Kirjasto Seurakunnat Musiikkiopisto Kuvataidekoulu (kansalaisopisto)
yli 3 -vuotiaat Kirjallisuus, sana- ja ympäristötaide	Lapset tutustuvat taiteeseen ja kulttuuriin monipuolisesti esimerkiksi näyttelyiden, musiikin, teatterin ja kirjallisuuden kautta. Toiminta tukee yhteisöllisyyttä huomioimalla eri perinteet. Näkyä arjessa taide-elämyksinä, lasten omana luovuutena sekä retkinä ja juhlina.	Kirjasto Seurakunnat Musiikkiopisto Kuvataidekoulu (kansalaisopisto)

Esi- ja perusopetus

Teema ja luokka-aste	Toiminta	Yhteistyötaho
Kulttuuriin tutustuminen Esikoulu	Kirjastovierailu ja satutuokio Kirjastoauton käynnit yksiköissä Musiikki- tai kuvataidetyöpaja Vierailu jossakin kulttuuritapahtumassa, näyttelyssä tai teatteriesityksessä Soitinesittelyt	Kirjasto Nelimarkka-museo Villa Väinölä Taidemuseot Musiikkiopisto
Minun kotiseutuni 1. luokka	Vierailu Nelimarkka-museossa Kuvataidetehtävä omasta kotipaikasta Keskustelua omasta lähiympäristöstä Oma kirjastokortti ja kirjaston käytön opetus	Nelimarkka-museo Kirjasto

Tarinat ja kirjallisuus 2. luokka	Kirjavinkkaus Satutyöpaja tai draamaharjoitus Oman tarinan kirjoittaminen ja esittäminen Lukuhaaste	Kirjasto
Kuvataide ja luovuus 3. luokka	Taidepaja yhteistyössä Nelimarkka-museon kanssa Oman taideteoksen tekeminen Taidenäyttelyn katsominen ja keskustelu	Nelimarkka-museo Kuvataidekoulu Eero
Kotiseutu ja historia 4. luokka	Vierailu paikallisessa historiallisessa kohteessa Kotiseutuprojekti Alajärven historiasta Retki Paalijärven alueelle tai muuhun kulttuurimaiseen maan	Alueen paikallistoimijat ja yhdistykset
Esittävä taide 5. luokka	Teatteri- tai musiikkiesityksen katsominen Draamatyöpaja koulussa Oppilaiden oma esitys tai pieni näytelmä	Alueen paikallistoimijat ja yhdistykset
Media ja nykykulttuuri 6. luokka	Valokuvaus- tai videoprojekti Mediakasvatusta kirjaston kanssa Keskustelua nuorten kulttuurista ja taiteesta	Kirjasto Kuvataidekoulu Eero
Kirjallisuus ja sanataide 7. luokka	Pääkirjastoon ja koulukirjastoon tutustuminen ja kirjaston käytön opetus Kirjavinkkaukset	Kirjasto
Taidetestaus 8. luokka	Taide-elämys meillä tai maakunnassa	Suomen lastenkulttuuriliitto
Aalto ja Alajärvi 9. luokka	Arkkitehtuurikävely Alajärven Aaltokeskuksessa Työpaja Nelimarkka-museolla ja/tai Villa Väinölässä	Alajärven kaupunki Nelimarkka-museo Villa Väinölä

Lukio

Taidemuoto	Toiminta	Yhteistyökumppani
Kirjallisuus ja sanataide	Kirjailijavierailut, koulukirjasto, useilla äidinkielen ja kirjallisuuden opintojaksoilla tutustutaan laajasti Suomen kulttuuriin ja kieleen.	Kirjasto
Arkkitehtuuri	Aaltokohteissa vierailu, Suomen historian opintojaksoilla paikallisen rakennetun ympäristön esittely	Alajärven kaupunki Aalto-oppaat
Kuvataide	Opintojaksoilla vierailut taidemuseoissa ja / tai Villa Väinölässä	Nelimarkka-museo (Taidemuseo, Villa Väinölä)
Kansainvälisyys	Leirikoulumatkat, opiskelijavaihto, kansainväliset tiedekilpailut, kielten opiskelussa esitellään myös maiden kulttuureja, taiteilijavaihtovierailut oppitunneilla	Yhteistyökoulut Japanissa, kansainväliset opiskelijavaihtojärjestö
Musiikki	MU3 (Genre -globaali uteliaisuus) -opintojaksolla tutustutaan, artistivierailut mahdollisine työpajoineen	

Maantieteen, uskonnon ja historian opintojaksoilla käsitellään paikallista ja suomalaista sekä maailman kulttuuriperinnettä. Lisäksi opinto-ohjauksessa esitellään useita eri taiteen alojen opintoja.

Lukion opiskelijat voivat hyödyntää kansalais- ja musiikkiopiston sekä kuvataidekoulun tarjontaa. Näissä tehtyjä opintoja voidaan joissain tapauksissa hyväksyä lukion opintosuorituksiksi.

Paikallista kulttuuriperintöä ovat myös lukuvuosittain tehtävät yritysvierailut alueen yrityksiin.

Opiskelijat osallistuvat lukion perinteisiin juhliin, kuten penkkareihin ja vanhojen tansseihin, sekä vuoden kiertoon kuuluviin juhliin sekä yleisönä, järjestelijöinä että esiintyjinä.

Lisäksi kouluilla vierailee satunnaisesti eri taidealojen edustajia sekä koulu tekee retkiä esim. teatteriin ja museoon.

6 KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMAN TOTEUTTAMISEN EDELLYTYKSET

Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen vaatii tiivistä, suunnitelmallisuuteen perustuvaa yhteistyötä varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja lukio-opetuksen sekä kulttuurisisältöjä tuottavien tahojen välillä. Edellisessä luvussa on nimetty jokaiselle teemalle oma vastuutaho huolehtimaan, että kulttuurikasvatussuunnitelma toteutuu vuosittain alueellisesti ja tasapuolisesti. Koulun rooli on ottaa kulttuurikasvatussuunnitelma mukaan koulun arkeen ja mahdollistaa sisältöjen toteuttaminen koulupäivän aikana.

7 LÄHTEET

Etelä-Pohjanmaa – jotakin parempaa. Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuuristrategia 2015–2020.

Kuntien kulttuuritoimintalaki 2019

Laki vapaasta sivistystyöstä 1998

Seirala, Viivi. Eläköön taidekasvatus! Kuntaliiton verkkojulkaisu. Helsinki 2012.